

SeAMKin ladatuimmat 2023: Tilastotietoja Theseuksesta

25.4.2024

Theseus on Suomen ammattikorkeakoulujen yhteinen julkaisuarkisto, jossa on ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä ja julkaisuja. Tässä artikkelissa tarkastellaan SeAMKin julkaisujen ja opinnäytetöiden latausmääriä Theseuksessa vuonna 2023.

Tallennuksia vuodesta 2008 lähtien

Theseus otettiin käyttöön vuonna 2010 (Tolonen, 2013). SeAMKilla oli merkittävä rooli amkien yhteisen julkaisuarkiston perustamisessa. Vuonna 2006 käynnistyi Open Access -toiminnan edistäminen ammattikorkeakouluissa -hanke, jota hallinnoi SeAMK (Lahdenperä & Ranta, 2012, s. 25). Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat sekä silloinen rehtori Tapio Varmola että silloinen SeAMKin kirjastonjohtaja Tarja Koskimies, joten oli luonnollista, että SeAMK oli mukana jo pilotointivaiheessa. SeAMKin ensimmäiset opinnäytteet ladattiin Theseukseen joulukuussa 2008. Aluksi Theseusta käytettiin vain ammattikorkeakouluissa tehtyjen opinnäytetöiden tarjoamiseen avoimesti verkossa.

Vuonna 2023 Suomen suurin julkaisuarkisto ylitti 250 000 tallennuksen rajan (Tolonen, 2024). Opinnäytetöiden ja julkaisujen löydettävyys on hyvä, sillä yleisimmät hakukoneet haravoivat Theseuksen sisältöä. Tiedot julkaisuista ja opinnäytetöistä ovat löydettävissä paitsi SeAMK-Finnan kautta myös kansallisesta Finna.fi-hakupalvelusta. Metatietojen ja linkkien löydettävyys muita reittejä pitkin onkin tärkeää, koska Theseuksen oma haku ei ole erityisen monipuolinen.

SeAMKin julkaisusarjan ladatuimmat 2023

SeAMKin julkaisusarjaan kuuluu kolme alasarjaa: A. Tutkimuksia, B. Raportteja ja selvityksiä sekä C. Oppimateriaaleja. Sarjoilla on englanninkieliset rinnakkaisnimet englanninkielisiä julkaisuja varten. Sarjajulkaisujen julkaisemisesta päättää SeAMKin julkaisutoimikunta. Siinä huomioidaan julkaisun yleinen kiinnostavuus, uutuusarvo sekä SeAMKin osaamis- ja painoalat. Julkaisusarjat tuovatkin erinomaisesti SeAMKissa tehtyä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä opetus- ja asiantuntijatyötä esille.

SeAMKin ensimmäiset julkaisut ladattiin Theseukseen vuonna 2010, jolloin julkaisut ilmestyivät vielä myös painettuina. Vanhimmat Theseuksen kautta löytyvät SeAMKin julkaisut ovat kuitenkin jo vuodelta 2006, sillä aiemmin vain painettuina ilmestyneitä julkaisuja on tallennettu Theseukseen myös takautuvasti. Nykyään julkaisusarjan julkaisu ilmestyy painettuna vain poikkeustapauksessa.

Kuva 1. SeAMKin kolme ladatuinta julkaisua 2023.

Vuoden 2023 aikana ladatuimmat SeAMKin julkaisut tammi-joulukuussa olivat (kuva 1):

1. Näkökulmia palvelutarpeen arviointiin
Zechner, Minna (toim.) (2019)
Raportteja ja selvityksiä 144
3 058 latausta

2. Metsätoimihenkilön energialaskuoppi
Lauhanen, Risto; Ahokas, Juha; Esala, Jussi; Hakonen, Tuomas; Sippola, Heikki; Viirimäki, Juha; Koskiniemi, Esa; Laurila, Jussi; Makkonen, Ismo (2014)
Oppimateriaaleja 6
1 416 latausta

3. SeAMK-SAMK Tutkimusfoorumi 2022
Varamäki, Elina; Joensuu-Salo, Sanna; Viljamaa, Anmari (toim.) (2022)

Raportteja ja selvityksiä 178
1 276 latausta

Kärkeä pitävä julkaisukaksikko on kärjessä myös julkaisujen kokonaislatauksissa. Julkaisun ja opinnäytetyön kokonaislatauksen määrää voi seurata Theseuksessa kunkin julkaisun/opinnäytetyön pääsivulla.

Taulukko 1. SeAMKin julkaisusarjan TOP 10 latausmäärineen vuonna 2023.

	Julkaisun nimi	Tekijä(t)	Lataus-määrä	Julkaisusarja	Julkaisu-vuosi
1.	Näkökulmia palvelutarpeen arviointiin	Zechner, Minna (toim.)	3 058	B. Raportteja ja selvityksiä	2019
2.	Metsätoimihenkilön energialaskuoppi	Lauhanen, Risto; Ahokas, Juha; Esala, Jussi; Hakonen, Tuomas; Sippola, Heikki; Viirimäki, Juha; Koskiniemi, Esa; Laurila, Jussi; Makkonen, Ismo	1 416	C. Oppimateria aleja 6	2014
3.	SeAMK-SAMK Tutkimusfoorumi	Varamäki, Elina; Joensuu-Salo, Sanna; Viljamaa, Anmari (toim.)	1 276	B. Raportteja ja selvityksiä 178	2022
4.	Osallisuus ihmistyössä	Hautamäki, Tiina; Aalto, Anu; Alaverdyan, Aino; Saarikoski, Silja (toim.)	975	B. Raportteja ja selvityksiä 177	2022
5.	Opetusta, oppimista, tutkimusta ja kehittämistä: SeAMK 30 vuotta	Päällysaho, Seliina; Junell, Pasi; Salminen-Tuomaala, Mari; Uusimäki, Sirkku; Varamäki, Elina; Saarikoski, Silja; Karvonen, Minna (toim.)	628	A. Tutkimuksia 38	2022
6.	Hiilineutraali yritys: Opas päästöjen vähentämiseen kustannustehok-kaasti pk-yrityksissä	Laasasenaho, Kari; Lauhanen, Risto; Lähteenmäki, Eija	593	B. Raportteja ja selvityksiä 159	2020
7.	Maitotilayrityksen kokonaisvaltaisen johtamisen käsikirja	Ryhänen, Matti; Närvä, Margit (toim.)	544	B. Raportteja ja selvityksiä 161	2021
8.	Ohjelmoinnin perusrakenteet	Niemelä, Hilkka	542	C. Oppimateria aleja 9	2015
9.	Digitaalisuus muuttaa sosiaali- ja terveysalaa: osaamisen taso eteläpohjalaisissa pk-yrityksissä sekä esimerkkejä uudesta liiketoiminnasta	Kettunen, Salla; Joensuu-Salo, Sanna; Mäntysaari, Piia-Pauliina; Aalto, Anu; Katajavirta, Marja	476	B. Raportteja ja selvityksiä 150	2020
10.	Hirsiseinän tilkemateriaalien ominaisuudet	Jokelainen, Janne	474	A. Tutkimuksia 12	2012

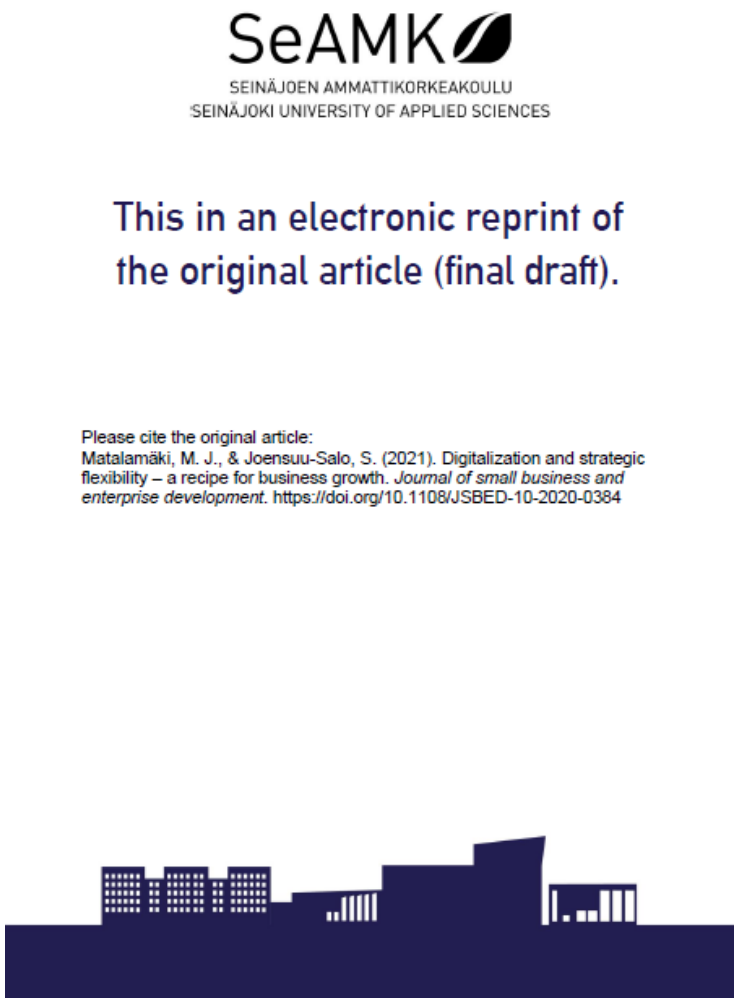
SeAMKin julkaisut tallennetaan Theseukseen Justus-tallennuspalvelun kautta, josta tiedot siirtyvät myös OKM:n julkaisutiedonkeruuseen. Justuksen kautta julkaisujen metatiedot ja linkit siirtyvät selattavaksi myös kansalliseen Tiedejatutkimus.fihin, josta löytyy kattavasti tietoa Suomessa tehtävästä tutkimuksesta.

Viime vuonna SeAMKin julkaisusarjoissa julkaistiin 11 julkaisua. Nähtäväksi mitkä niistä yltävät vuoden 2024 ladatuimpien joukkoon. Tällä hetkellä kärkeä pitää Eri ikäisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmia -julkaisu, jota haastaa Osallisuus yhteiskunnassa ja työelämässä sekä niiden kehittäminen -

julkaisu.

SeAMKin vuoden 2023 ladatuin rinnakkaistallenne

Rinnakkaistallenteista viime vuoden ladatuin artikkeli oli Marko Matalamäen ja Sanna Joensuu-Salon artikkeli vuodelta 2021 Digitalization and strategic flexibility – A recipe for business growth 452 latauksella (kuva 2).

Kuva 2. SeAMKin rinnakkaistallennuksiin tehdään kansi, jossa ohjataan viittaamaan alkuperäiseen artikkeliin.

Rinnakkaistallentamisessa artikkelikopio tallennetaan avoimeen julkaisuarkistoon tavallisesti joko kustantajan versiona tai käsikirjoituksena kirjoittajan organisaation toimesta (Ylönen ym., 2017). Rinnakkaistallennus parantaa julkaisun löydettävyyttä ja kasvattaa viittausmäärää. Tallennus tehdään aina alkuperäisen kustantajan luvalla, ja sillä voi olla kustantajan määräämä embargo. Rinnakkaistallennus on kirjoittajalle maksuton. Rinnakkaistallennetta lähteenä käytettäessä tulee viitata alkuperäiseen julkaisuun.

SeAMKin muut julkaisut

SeAMKilla on Theseuksessa julkaisusarjan ohella erilliskokoelma mm. hankkeissa tehtäviä julkaisuja varten. SeAMKin muut julkaisut -kokoelmaan (aiemmin SeAMK henkilöstön muut raportit ja artikkelit) tallennettiin viime vuonna 28 julkaisua.

Viime vuoden ladatuin hankejulkaisu kokoelmassa SeAMKin muut julkaisut oli Hanna Meriläisen ja Elinan Huhdan Epas-menu Etelä-Pohjanmaalta – Makumatka lakeuksille! (kuva 3). Reseptivihko julkaistiin loppukesästä 2023, ja sitä ladattiin loppuvuoden aikana 402 kertaa.

Kuva 3. Epas-menu Etelä-Pohjanmaalta -julkaisusta löytyy mainioita tarjoiluvinkkejä Etelä-Pohjalaisen lähiruoan ystäville esimerkiksi illanistujaisiin.

Kaiken kaikkiaan SeAMKin julkaisuja ladattiin viime vuoden aikana yhteensä lähes 68 000 kertaa. Ladatuin SeAMKin julkaisuista sijoittuu kuudenneksi tarkasteltaessa SeAMKin vuoden 2023 kokonaislatausmäärää, jossa kärkiviisikko koostuu opinnäytetöistä (taulukko 2.).

SeAMKin opinnäytetöiden TOP3

SeAMKin kolme ladatuinta opinnäytetyötä vuonna 2023 olivat:

1. Causes of students' stress, its effects on their academic success, and stress management by students
Owusu, Patrick; Essel, George (2017)
28 429 latausta

2. Musiikkikasvatuksen kehittäminen päiväkodissa: Opas – vinkkejä helpoille musiikkihetkille
Korpela, Jenni; Hällbacka, Marika (2016)
10 469 latausta

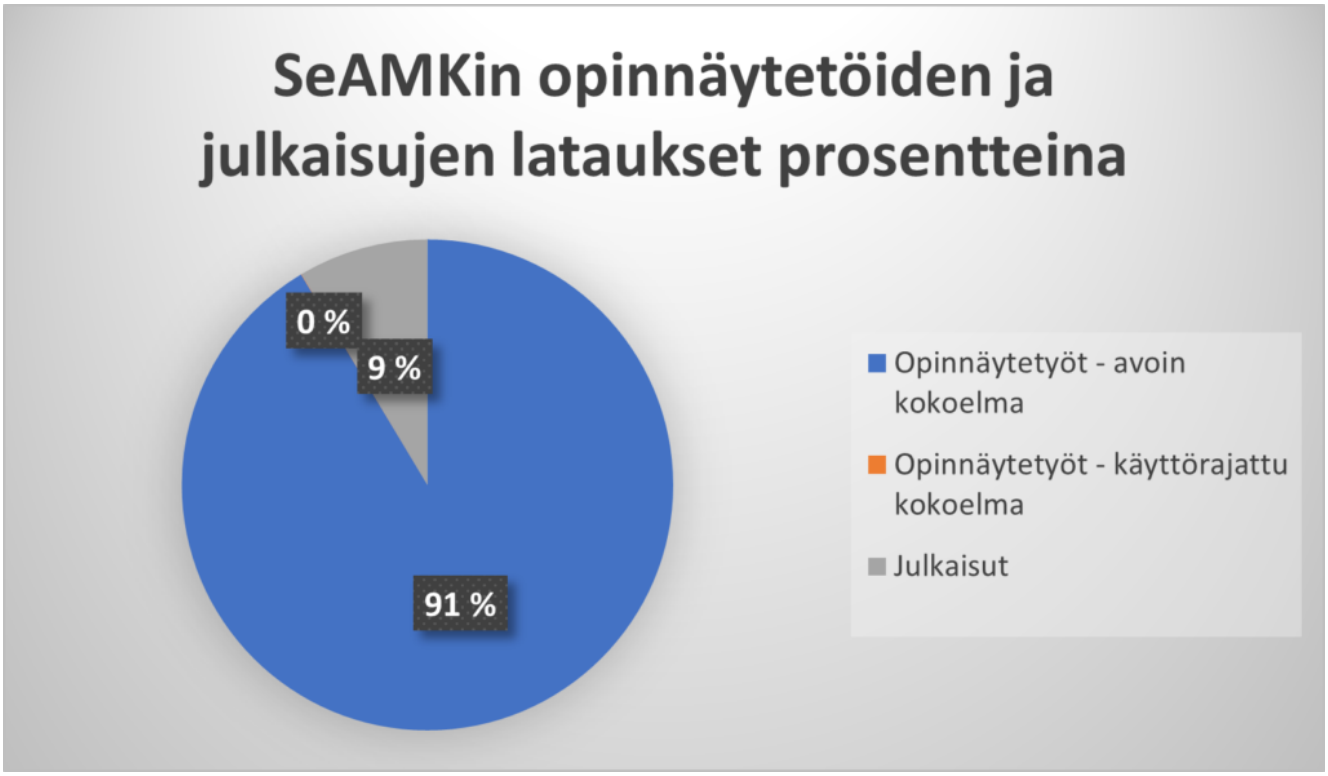
3. Effective marketing strategies in K-pop industry: Case study: TWICE – JYP Entertainment
Le, Quang (2018)
3 568 latausta

George Esselin ja Patrick Owusun opinnäytetyö yltää toiselle sijalle ammattikorkeakoulujen viime vuoden Top 10 -listalla ja on myös kaikkien aikojen ladatuin opinnäytetyö Theseuksessa (Tolonen, 2024). Kahden kärkisijan jälkeen latausmäärät ovat tasaisempia (taulukko 2).

Taulukko 2. SeAMKin ladatuimmat vuonna 2023.

	Opinnäytetyön/julkaisun nimi	Lataukset 2023	Koulutusala	Julkaisu-vuosi
1.	Causes of students' stress, its effects on their academic success, and stress management by students	28429	Liiketalous	2017
2.	Musiikkikasvatuksen kehittäminen päiväkodissa: Opas – vinkkejä helpoille musiikkihetkille	10469	Sosiaaliala	2016
3.	Effective marketing strategies in K-pop industry: Case study: TWICE - JYP Entertainment	3568	Liiketalous	2018
4.	Branding in social media and the impact of social media on brand image	3182	Liiketalous	2016
5.	Lannerangan rasitusmurtumasta kuntoutuminen - Terapeuttinen harjoitusohjelma nuorelle urheilijalle	3123	Fysioterapia	2019
6.	Näkökulmia palvelutarpeen arviointiin	3058	Julkaisut B 144	2019
7.	Keskuslaskimokatetrin käyttö potilaan hoitotyössä: Hoito-ohje sairaanhoitajille	2908	Hoitotyö	2015
8.	Consumer behavior towards online shopping of electronics in Pakistan	2760	Liiketalous	2013
9.	Motivational techniques for business organization – A case study of Apple Inc.	2720	Liiketalous	2020
10.	The effects of social media marketing on brand awareness through Facebook and Instagram. Case: Company X	2690	Liiketalous	2021

Kaiken kaikkiaan SeAMKin opinnäytetöitä ja julkaisuja ladattiin vuonna 2023 lähes 800 000 kertaa. Opinnäytetöiden osuus on reilut 725 000 (91 %). Määrässä on mukana myös SeAMKin käyttörajattuun kokoelmaan tallennetut opinnäytetyöt, joita ladattiin yhteensä 276 kertaa (0,03 %). Julkaisujen osuus viime vuoden latausmäärästä on 9 % (kuvio 1).

Kuvio 1. SeAMKin opinnäytetöiden ja julkaisujen latauksien osuudet v. 2023 prosentteina.

Opinnäytetöiden avoin ja käyttörajattu kokoelma

Opinnäytetyön tekijä lataa itse opinnäytetyönsä Theseukseen ja päättää lataako työn avoimeen vai käyttörajoitettuun kokoelmaan. Avoimen kokoelman opinnäytteet ovat luettavissa kokonaisuudessaan verkon kautta mistä tahansa. Käyttörajoitetun kokoelman opinnäytetöistä on avoimesti luettavissa vain metatiedot ja tiivistelmä. Käyttörajoitettuja opinnäytetöitä pääsee lukemaan IP-tunnisteisesti tietyiltä koneilta. SeAMKin kirjaston tulee toimittaa opinnäytetyö pyytäjälle, joten salaiseksi katsottava aineisto tulee aina jättää pois Theseuksessa julkaistavasta opinnäytetyöstä.

SeAMKin käyttörajattu kokoelma otettiin käyttöön ensimmäisten amkien joukossa syyskuussa 2021. Rehtorin päätöstä noudattaen Theseus toimii SeAMKin sähköisenä opinnäytearkistona ja paperisten opinnäytetöiden arkistoinnista on luovuttu. Vuoden vaihteeseen mennessä käyttörajattuun kokoelmaan oli tallennettu 349 opinnäytetyötä. Avoimesti julkaistu opinnäytetyö tavoittaa kuitenkin huomattavasti suuremman yleisön ja on yksi keino ammatilliseen meritoitumiseen.

Minna Karvonen
asiantuntija, julkaisut
SeAMK Kirjasto

Lähteet

Lahdenperä, S., & Ranta, A.-K. (2012). *Ammattikorkeakoulujen julkaisuarkisto Theseus: Käyttöönotto- ja perustamisvaiheet sekä nykyiset käytänteet ammattikorkeakouluissa*. [AMK-opinnäytetyö, Oulun seudun ammattikorkeakoulu]. Theseus. https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2012080913114

Theseus. https://www.theseus.fi/

Tolonen, T. (23.4.2013). Ammattikorkeakoulujen julkaisuarkisto Theseus tuo tiedon avoimesti saataville. *ePooki,* (7). https://vanha.oamk.fi/epooki/2013/avoimet-julkaisuarkistot-open-access-ja-rinnakkaistallentami/

Tolonen, T. (26.2.2024). Neljännesmiljoona täyteen – Theseuksen vuosi 2023. *Kreodi*. http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202402268781

Ylönen, I., Lilja, J., & Holopainen, M. (2017). Kotimaiset tieteelliset lehdet, rinnakkaistallennus sekä huomioita SHERPA/RoMEOsta. *Informaatiotutkimus*, *36*(2). https://doi.org/10.23978/inf.65191